

Початкова школа i сучасність

№2(6) лютий 2015

**Письмо рядкової літери «ч» (че),
складів і слів із нею**
Урок письма, 1 клас

ПЕРЕДПЛАТНИЙ
ІНДЕКС 86516

**Підсумковий урок за розділом
«Народні казки»**
Урок читання, 2 клас

**Чи вмієте поводити себе
в транспорті?**
Вікторина, 2 клас

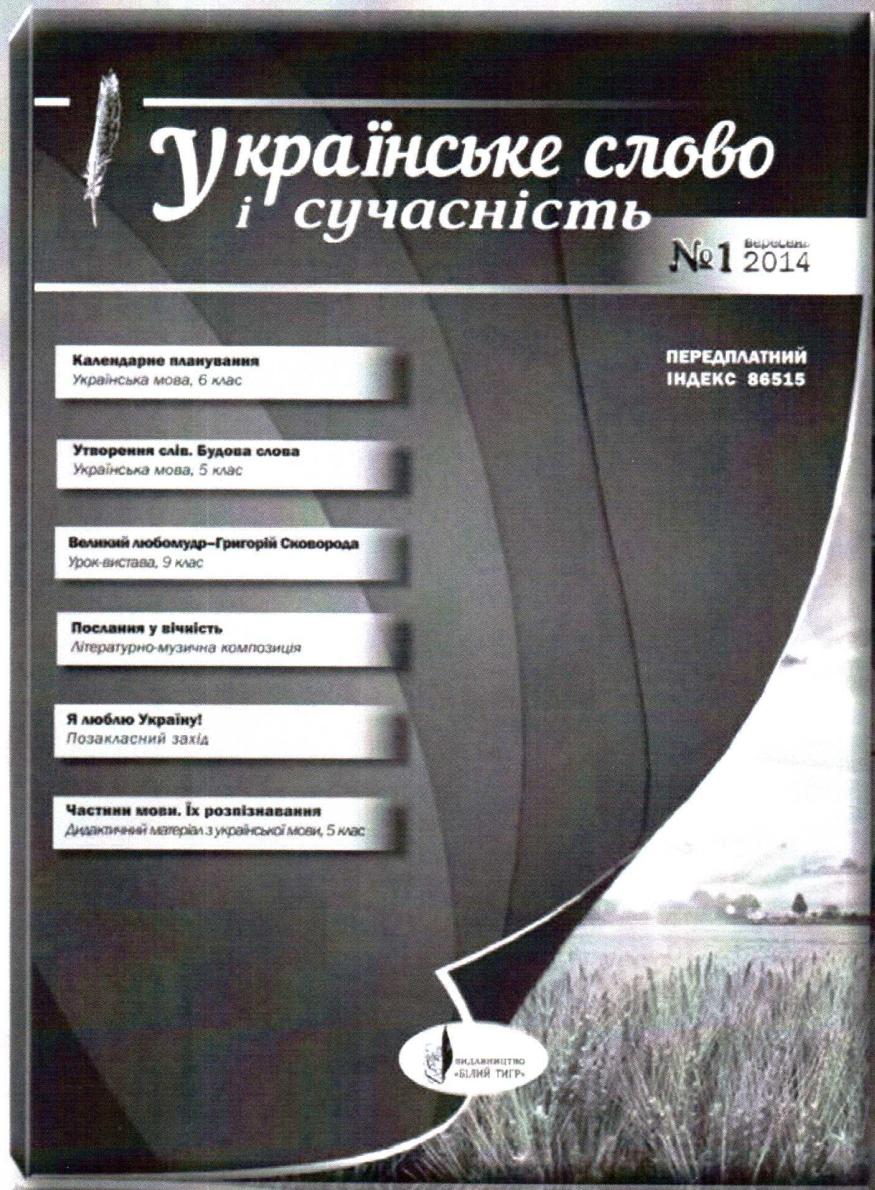
Чи існує «погана» пора року?
Виховна година, 2 клас

Ділення круглого числа на кругле
Урок математики, 2 клас

Казка вчить, як на світі жити
Урок позакласного читання, 3 клас

Поспішисячи з передплатити
нам відомий літературно-мистецький журнал
«Українське слово і сучасність»

Передплатний
індекс 86515

Чи існує «погана» пора року?

Виховна година, 2 клас

Тетяна КРИВОШЕЙ, магістрат Київського університету імені Бориса Грінченка, м. Київ

Обладнання: малюнки з різними порами року, з повітряною кулею, картки для роботи в парах, довідничок.

Хід заходу

I. Організаційний момент. Мотивація навчальної діяльності.

Повідомлення теми та мети заняття.

Вступне слово учителя.

Сонце низенько чи високо
Посилає землі уклін,
З ним приходять пори року
І приносять безліч змін.
Осінь – багряна, літо – барвисте,
Весна – це красуня в зеленім вбранні.
Зима – синьо-біла, морозна, срібляста,
Та кожна із них до вподоби мені.

- Діти, а існує «погана» пора року? (Відповіді дітей.)
- Сьогодні ми з Вами здійснимо подорож. Вона

буде незвичайна, адже подорожувати ми будемо на повітряній кулі і відвідаємо всі пори року: Весну, Літо, Осінь та Зиму та дізнаємося, чи буває «погана» пора року.

– Готові до подорожі? А ще я Вас хочу познайомити з нашим довідничком, який знає все – все про пори року. Він з радістю нам допоможе. А зараз закрийте очі і уявіть собі, що ми всі опинилися на цій повітряній кулі.

II. Робота над темою заняття.

1. Робота над узагальненням та поглибленням знань про зиму.

– А де ми зупинилися, Ви дізнаєтесь із загадки.

Стало біло навколо –
Я розтрощую сніги
Наганяю холоди,
Води сковую в льоди,
В дружбі я з дітьми всіма,
Здогадались? Я – ... (зима).

– Давайте подивимось, який віршик пропонує нам довідничок.

© Кривошев Т., 2015

– Зараз я прочитаю вірш, а Ви уважно послухайте та дайте відповідь на запитання: які зміни в природі відбуваються взимку?

Білій день дарує білу ласку
І розпочинає білу казку
В пишних платтях – балерини –
Молоденькі сосни і ялини
Не впізнати яблуні і вишні –
Як весільні наречені вийшли.
У біленьких чепурних хустинках
Мовби помолодшали будинки
Під ногами біле покривало,
Небо – й те молочно-сивим стало
Де я? В царстві білої лілеї?
Ні, це іній розпушив алеї,
Кожна гілка в білому намисті,
А навколо – тихо й урочисто!
– То які зміни відбуваються в природі взимку?
– У зимі є 3 сини. Як Ви думаєте, хто вони? (Зимові місяці.)

– Назвіть їх.

– Перший місяць зими назвали груднем. Послухайте чому.

Грудень – останній місяць року і перший місяць зими. Наши прадіди називали його студень, студенець, бо земля отримує мало тепла, хмурень за непривітне сіре небо, а грудень – бо застигла земля вкривається грудками (мокра від осінніх дощів земля стала мерзлою, грудкуватою).

– Нагадайте, який наступний місяць зими?

Січень – утворилося від слів «січе», «замітає» снігом. Морозним вогнем пече, і повітря вихолоджує. А ще його називають студень, сніжень, маківка зими.

– Згадаємо і останній місяць зими.

Лютій – від дієслів «лютує», «сковує». Останній місяць зими – це пора вітрів, морозів, снігів, переметів. Називають його сніжень, лютень, зимобор (бо весна із зимою бореться), метень, крутень (тому що все кружляє).

Гра «Додай слово».

– Я зараз буду читати вірш, а Ви будете мене доповнювати.

От випав сніг. Яка обнова!
Зима тоді така ... (чудова)!
Міста чистенькі, білі села,
Зима і радісна й ... (весела)!
Кружляють вальс сніжинки ніжні,
Зима пухка і... (бліосніжна).
Вона буває і серйозна:
Суха і вітряна, й... (морозна).
А як насуне хмара сива,
Зима по – своєму... (красива).
А вранці іній – то обнова!
Яка зима у нас ... (казкова)!

Гілок від інею не видно,

Тоді вона, звичайно... (срібна).

Зима буває вередлива –
То часом добра, то... (сварлива).

Яка ж зима? Яка вона?

Вона весела і ... (сумна)!

– Подивіться на дошку. (На дошці малюнки з різними порами року.)

– Чи є малюнки, на яких зображена зима? Що допомогло відізнати цю пору року?

2. Робота над узагальненням та поглибленням знань про весну.

– Нам вже час попрощатися із зимою, і ми виrushаємо в гості до наступної пори року, яка завжди приходить до нас після зими. Яка це пора року? Послухайте віршик-загадку.

Привітанням журавля

Я пробуджу поля,

Небеса і ручай

Та заквітчую гаї.

Відгадали, хто вона,

Ця красуня чарівна? (Весна.)

– Наш довідничок хоче нам розповісти про весняні місяці.

Весняні місяці

Березень місяць льоди поломить,

Весняну пісню річка задзвонить.

Ллють у **березні** берізки

Весняні солодкі слізки.

Квітами квітень усіх привітає,

Усі садочки порозквітає.

Бризне дошником на квіти

Жартівливий місяць **квітень**.

Гей **травень** приде у дні чудові,

Простелить всюди трави шовкові.

– Отже, яку назву мають весняні місяці?

– А які свята українці відзначають весною?

– Запитаємо у нашого довідничка.

Народні весняні свята

1. Свято матері.

2. Теплого Олекси.

3. Сорок святих.

4. Благовіщення Пресвятої Богородиці.

5. Вербна неділя.

6. Великдень.

– Словничок хоче повідомити нам цікаву інформацію, що говорили наші пращури про цю пору року.

- Березень часом снігом сіє, часом сонцем гріє.

- Весна днем красна.

- У квітні погода: один день блисне, а сім – кисне.

- Квітневий день рік годує.

- Травень ліс прибирає, літо в гості закликає.

• Дош у травні – урожай справжній.

– Подивіться на дошку. Є малюнки, на яких зображена весна? Що допомогло відзначити цю пору року?

3. Робота над узагальненням та поглибленням знань про літо.

– Яка пора року настає за весною?

Літо вчора я зустрів:

– Скільки в тебе кольорів?

– Не лічило я ніколи.

Запитай колосся в полі,
У берези, квітів, річки...
А найкраще – в дітвори
Та полічить кольори.

– Які місяці влітку до нас приходять?

– Звідки пішла їхня назва?

Червень – зафарбовує (червонить) фрукти, овочі, квіти.

Липень – місяць цвітіння липи.

Серпень – скошує трави (інакше – «копень»), складає збіжжя, достиглі жита у копи, збирає весь можливий врожай. (Назва місяця походить від слова «серп».)

– Що ми бачимо влітку в небі? (Веселку.)

– Скільки кольорів має веселка? (7.)

– Назвіть їх.

– Коли ж з'являється веселка?

– Правильно, після дощу. В крапельки від дощу потрапляє проміння сонця. Проходячи крізь краплю, промінь відіграє різними кольорами. Так утворюється веселка.

– Подивіться на дошку і скажіть: на якому малюнку зображене літо? Що допомогло відзначити цю пору року?

– То які ж зміни відбуваються в природі влітку?

– Послухайте вірш, і скажіть, чому автор назвав його «Двоколірним».

Двоколірний вірш

Коли-небудь квітку бачу,
«Зірви!» – кричить мені, аж плаче.

Повз деревце іду зелене,
«Зламай!» – схиляється до мене.

В гніздечку пташку стріну в гаї –
«Зжени!» – мерщій мене благає.

«Забий!» – з болота жаба просить.
«Замуч!» – цвіркун сюркоче в просі...

Е, ні, негарний вірш такий.
Хай ліпше буде навпаки!

Коли де бачу квітки очі,
«Люби!» – вона мені шепоче.

Повз деревце іду зелене,
«Привіт» – схиляється до мене.

В гніздечку пташку стріну в гаї,

Питає пташка «Як ся маєш?»

«Спочинь!» – з болота жаба просить,

«Всміхнись!» – цвіркун сюркоче в просі.

Який же світ кругом чудовий!

Додому йду в добрій любові.

С. Павленко

– Чого вчить нас цей вірш?

– А ми подорожуємо до наступної пори року.

4. Робота над узагальненням та поглибленням знань про осінь.

В парках і садочках

На доріжки й трави

Падають листочки

Буро-золотаві.

Метушні немає,

Тиша й прохолода.

Це в мою країну

Вся природа входить.

– На яких малюнках Ви бачите осінь?

– Як змінилася природа восени?

– Назвіть осінні місяці.

– Ось які вірші пропонує нам наш довідничок.

Вересень

У вересня – щедра рука.

– Заходьте! – він з двору гука,

І яблука трусиТЬ з гілок,

І сипле в портфелі сливок.

Бо щедра, ой щедра рука

У вересня-садівника.

Жовтень

Стоять останні теплі дні.

По селях спростили обжинки,

І літо в нашій стороні

Тримає тільки павутинки.

Листопад

Листопад. Падолист.

Тихий сад, вітру свист.

Ходить садом листопад.

Підміта чистенько сад.

– Послухавши віршки, які ознаки осені ви можете назвати?

Фізкультхвилинка.

– Діти, ми вже з Вами знаємо, як змінюється природа в різні пори року. То ж давайте пограємо в гру «Деревце». Станьте всі, підніміть руки і уявіть, що ми – дерева.

– Ось стойть ліс. У лісі всі дерева молоді, красиві. Тут є різні дерева: берізки, дубки, тополі. У лісі зима. Іде сніг, дме вітер. Деревам холодно. (Діти показують, як хитаються дерева від вітру, як їм холодно, сумно.) Але

ось вітер стихає. Перестав іти сніг. Виглянуло сонечко. Це прийшла весна. (Діти розправляють «ручки-гілочки», показують, як набухають бруньки кистями рук і радіють сонечку.) Сонечко гріє все тепліше. Ось уже розпустилися бруньки і весь ліс зазеленів. Усі дерева радіють, що прийшло літо. (Діти показують.) Та ось на небі з'явилася хмарка, подув сильний вітер, впали перші крапельки дощу. Дощик пішов все сильніше і сильніше. Дерева радіють дощикову. Але поступово дощ став холоднішим і холоднішим... Повіяв холодний вітер. Це прийшла осінь. Дерева стають сумними, облітає з них листячко. Дерева засинають.

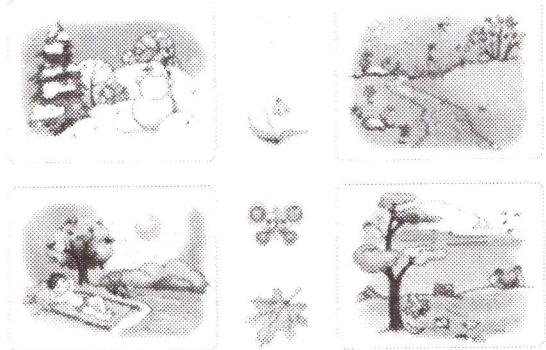
(Все це діти показують так, як вони уявляють, або повторюючи за вчителем. Присідають, закривають обличчя руками.)

III. Закріплення і узагальнення вивченого матеріалу.

1. Робота в парах (розвиток вміння групувати предмети).

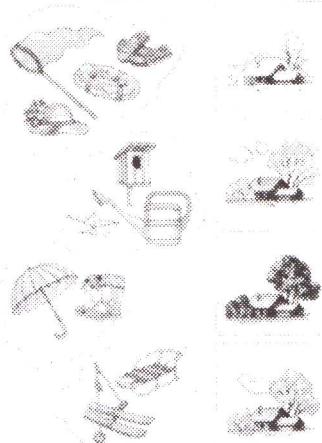
Дітям пропонується з'єднати лініями сніжинку, підсніжник, метелика і жовтий листок із відповідною порою року.

– У яку пору року ти народився?

2. Дидактична вправа «Пори року» (розвиток вміння групувати об'єкти на підставі знайдених ознак).

Дітям пропонується розглянути малюнки і з'єднати речі з відповідною порою року.

3. Вправа «Пори року» (розвиток мовлення, розширення словникового запасу).

- Які пори року зображені на малюнках?
- Розкажіть про прикмети кожної з них.
- Що роблять діти?
- Чим ще можна займатися взимку, навесні, влітку і восени?

Віднести природні явища, що характерні для кожної пори року: спека, мороз, відлига, снігопад, веселка, дощ, листопад.

4. Гра «Так чи ні».

- За зими настає літо.
- Зміна пори року залежить від людей.
- Влітку спекотно, а взимку холодно.
- Весною з дерев опадає листя.
- До осінніх місяців належать: вересень, жовтень, листопад.

IV. Підбиття підсумків заняття.

- От ми і повернулися до класу. Вам сподобалась подорож?
- Але це ще не все. Перед нами стоїть питання: то буває «погана» пора року?

Світ прекрасний навколо тебе –
Сонце ясне і синє небо,
Птахи і звірі, гори і ріки –
Нехай так буде завжди, вовіки.
Нехай людина добро приносить,
Бо світ навколо любові просить.
– То чим гарна кожна пора року?
Гарна зима снігами,
Весна – квітами
Літо – снопами,
А осінь – грибами.

ВИДАВНИЦТВО
«БІЛИЙ ТИГР»

po-press@ukr.net

www.white-tiger.com.ua